

MEMÒRIA DEL DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA

Curs 2013/2014

C/ Joanot Martorell, 15
43480 Vila-seca
Tel. 977558751
Adreça electrònica: sdgeografia@urv.cat
<http://www.urv.cat/dgeo>

Dra. Yolanda Pérez Albert, Directora
Dr. José Ignacio Muro Morales, Secretari

Rendició de comptes i direcció estratègica i de govern

Aquest document inclou la memòria del Departament de Geografia amb les activitats docents i de recerca realitzades en el curs 2013-2014. Aquesta rendició de comptes presenta les accions, les activitats i els resultats docents, de recerca i de transferència universitària. En un document diferent estructurarem els comptes, amb els valors dels ingressos, despeses i romanents generats per aquest departament a l'exercici econòmic de 2013.

Accions estratègiques

El contracte programa entre la nostra universitat i aquest departament, mitjançant el pla estratègic 2010-2013, estableix un conjunt d'objectius i accions que en bona part han estat desenvolupades i desplegades. En els tres últims cursos han crescut els ingressos per projectes competitiu de transferència de tecnologia i coneixement, també el nombre de projectes europeus i de grans projectes amb participació d'investigadors del departament. En aquest context més relacionat amb la recerca, a l'últim any ha augmentat el nombre de publicacions internacionals (indexades i no indexades). Aquest contracte programa i les seves contrapartides econòmiques s'esgoten al llarg del curs 2013-2014. Aquest compromís signat a principis de l'any 2012 ha tingut un grau d'assoliment global del 92,5%.

Una elevada proporció del personal docent i investigador ha mantingut i realitzat el seu pacte de dedicació, amb la corresponent assignació de tasques docents, de recerca i de gestió. Aquest curs es pot considerar com de plena incorporació al Campus de Vila-seca i a la Facultat de Turisme i Geografia per les persones que formen part del Departament.

Desenvolupament del curs

Les diferents tasques assignades han estat desenvolupades sense incidències. La finalització de la Llicenciatura de Geografia (pla 2001) ha reduït la presència de professors de geografia a la Facultat de Lletres (Campus Catalunya, Tarragona). Aquest curs s'han mantingut els encàrrecs docents d'aquests professors al grau d'Història i Història de l'Art i a diversos màsters d'Antropologia i Dret.

Al final del curs passat van poder celebrar la sortida de la primera promoció i del desplegament complet dels graus de Turisme i de Geografia. Enguany, en el nou curs, les noves instal·lacions del centre –aularis i d'altres equipaments- han funcionat a ple rendiment. L'entorn del campus ha continuat en obres.

En el desenvolupament del grau de Geografia i Ordenació del Territori hi han participat professors d'aquest i d'altres departaments de la nostra universitat.

També hi han col·laborat altres professors i investigadors visitants com el professor de la Universidad de Porto Dr. José Ramiro Pimenta, el professor de la University of the West of England Dr. Rob Atkinson, la professora de la Université d'Artois Dra. Anne Volvey i la professora Dra. Alessia Mariotti, de la Università di Bologna. A més d'aquestes col·laboracions, el professor del Departament, Antonio Russo, va impartir una sessió a l'assignatura del grau de Geografia Topics in Geography. Entre les mencions significades d'aquest curs volem destacar el premi Lluís Casassas i Simó atorgat per la Societat Catalana de Geografia i guanyat per l'estudiant Hicham Achebak, del grau de Geografia i Ordenació del Territori. Aquest premi reconeix la redacció de treballs d'iniciació a la recerca en el domini de la geografia, realitzat per estudiants universitaris de grau i persones titulades de fa poc. El títol del treball és "Immigració i ciutat. Agrupació i segregació espacial de la població de nacionalitat marroquina a Tarragona, 2004-2012", i el seu tutor ha estat el professor Joan Alberich.

El *Màster en Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes* ha tingut un desenvolupament normal. Han intervingut en la tasca docent, professors del Departament de Geografia i especialistes en la planificació urbana i del territori com Elisabet Sau i Raventós, Carles Valls i Feliu i Victòria Carbonell i Martínez, geògrafs i tècnics de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme del Departament de Territori i Sostenibilitat; Joan Manrubia Gibert, gerent de l'Autoritat Territorial de la Mobilitat del Camp de Tarragona; el doctor Josep Bertran Ilari, director de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Rovira i Virgili i Francesc Santacana Portella, arquitecte i delegat del Servei Territorial d'Urbanisme de Tarragona de la Generalitat de Catalunya. El *Màster Interuniversitari en Planificació i Gestió del Turisme Enològic*, liderat per professors d'aquest departament i de la Universitat de La Rioja, ha desenvolupat la seva tercera edició. El programa de *Màster en Canvi Climàtic* ha estat verificat per les autoritats acadèmiques a finals d'aquest curs i començarà les tasques docents el proper curs 2014-2015. El programa de doctorat en Turisme i Oci va iniciar la seva activitat el mes de setembre de 2013.

Els professors i investigadors del Departament de Geografia també han realitzat i participat en treballs universitaris, de participació ciutadana i d'extensió universitària relacionats amb diferents aspectes, com l'urbanisme, la planificació i ordenació del territori, del desenvolupament sostenible, del paisatge i la protecció dels espais naturals, de la delimitació territorial, o la generació i tractament de bases de dades climàtiques. En els últims mesos s'han incrementat la presència en els mitjans de comunicació de reflexions sobre aspectes territorials realitzades per professors de geografia. Alguns docents es fan càrrec de tasques de representació universitàries i no universitàries: directors i subdirectors de centre, departament i centre en Canvi Climàtic, delegat a Espanya de l'Organització Meteorològica Mundial, coordinadors de programes de doctorat i de màster, direcció del Parc Científic de Turisme i Oci, de la Càtedra Dow/URV de Desenvolupament Sostenible, responsables d'ensenyament, delegats i responsables de formació d'institucions internacionals i president de la Societat Catalana de Geografia.

Els professors, investigadors, personal no docent i estudiants han desenvolupat les seves tasques en els diferents centres on el departament té presència (Tarragona, Vila-seca i Tortosa). La docència a les Facultats de Lletres ha quedat reduïda a algunes matèries dels graus en Història i Història de l'Art i els màster d'antropologia. La tasca docent s'ha desenvolupat fonamentalment a la Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca. Al davant de les tasques de gestió administrativa i de suport tècnic no s'han produït canvis en les persones que en formen part. La seu administrativa del departament al Campus Vila-seca està formada per un tècnic de suport a la recerca, una responsable administrativa de la secretaria, un administratiu i un tècnic de suport a la docència a temps parcial. Al Centre en Canvi Climàtic de Tortosa hi ha una auxiliar administrativa a temps parcial i una tècnica

informàtica. El nombre de docents i investigadors sumen 42 persones, dels quals 21 tenen el títol de doctor i 17 ho són a temps complet: un catedràtic, cinc titulars d'universitat i d'escola, tres professors agregats, quatre professors lectors, i quatre professors investigadors. El nombre de becaris predoctorals és de 11 persones. Formen part del departament i del personal docent i investigador dos catedràtics emèrits i 23 professors associats (4 amb el títol del doctor). Completen les persones lligades al departament 15 estudiants com becaris col·laboradors de docència i de projectes.

Com es pot veure a la taula 1 i segons les xifres sobre la plantilla pressupostada de personal acadèmic per categories recollida pels serveis tècnics de la universitat, el Departament de Geografia suma un total de 36 persones, docents i investigadors. Els grups més nombrosos són els corresponents al personal contractat i el personal a temps parcial. A tots predominen, per molt, els homes.

Personal Docent i Investigador	Dones	Homes	Total
Funcionari	2	6	8
Contractat	9	19	28
Doctors	7	11	18
No doctors	4	14	18
A temps complet	3	12	15
A temps parcial	7	14	21

Taula 1. Distribució del Personal Docent i Investigador al Departament de Geografia, 2013.
Font: *Elaboració pròpia.*

Activitats de formació de 3r cicle, postgrau i formació permanent

Programes de Doctorat

Els professors d'aquest departament participen en el Programa Oficial de Postgrau de Turisme i Geografia, amb dos programes de doctorat, un de *Turisme i Oci*, coordinat pel Dr. Salvador Anton i un altre, de *Canvi Climàtic*, coordinat pel Dr. Javier Sigró. En el curs 2013-2014, aquests programes de doctorat sumen un total de 21 estudiants, 6 en el de Canvi Climàtic i 15 en el de Turisme i Oci.

Aquest curs hi ha 22 tesis doctorals inscrites en aquests programes de doctorat, amb la direcció de professors del Departament de Geografia (Taula 2):

Programa Postgrau	Estudiant	Directors de Tesis	Departament
Turisme i Oci	Camacho Fuenmayor, Marianela	Nel·lo Andreu, Marta Pérez Albert, M. Yolanda	Geografia
Turisme i Oci	Quagliari Domínguez, Alan	Russo, Antonio Paolo	Geografia
Turisme i Oci	Salvat Salvat, Jaume	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Sanz Ibáñez, Cinta	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Arias, Albert	Russo, Antonio	Geografia
Turisme i Oci	Bustos Hernández, Montserrat	Pérez Albert, M. Yolanda Muro Morales, J. Ignacio	Geografia
Turisme i Oci	Piñol Guiral, Andreu	Muro Morales, J. Ignacio	Geografia
Turisme i Oci	Palacio Buendia, Amalia	Pérez Albert, M. Yolanda	Geografia
Turisme i Oci	Santos Lacueva, Raquel	Saladié Borraz, Òscar	Geografia
Turisme i Oci	Segura Beltran, Anna	Blay Boqué, Jordi	Geografia
Turisme i Oci	Atay, Itri	Oliveras Samitier, Josep	Geografia
Turisme i Oci	Bassols Gardella, Narcís	Russo, Antonio	Geografia
Turisme i Oci	Beier, Lorena Soledad	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	González Vera, Maria Angélica	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Orellana Blanquez, Alicia	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Canvi Climàtic	Gilabert Gallart, Alba	Aguilar Anfrons, Enric	Geografia
Canvi Climàtic	Aziz-Barry, Abdoul	Aguilar Anfrons, Enric	Geografia
Canvi Climàtic	Benito Granell, Xavier	Brunet India, Manola Ibáñez Martí, Josep Carles	Geografia
Canvi Climàtic	Quevedo Baez, Luis Alberto	Caiola, Nuno Alberto Ibáñez Martí, Josep Carles	Geografia
Canvi Climàtic	Miquel Garcia, Carles	Sigró Rodríguez, Javier	Geografia
Canvi Climàtic	Pérez Zanon, Núria	Sigró Rodríguez, Javier	Geografia
Canvi Climàtic	Romera Ruiz, Raquel	Boroneant, Constanta E.	Geografia

Taula 2: Tesis inscrites

Les activitats docents dels màsters de *Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes* i el de *Tècniques d'Anàlisi i Innovació Turística* s'han desenvolupat amb normalitat, amb un nombre de matriculats de 11 i 20 estudiants, respectivament.

Diversos professors del departament participen en diferents programes de tercer cicle, propis i aliens de la nostra universitat:

- *Màster en Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes*. Facultat de Turisme i Geografia. URV.
- *Màster en Tècniques d'Anàlisi i Innovació Turística*. Facultat de Turisme i Geografia. URV.
- *Màster en Intelligent Coast. Noves estratègies turístiques, noves estructures territorials*. Universitat Politècnica de Catalunya. Barcelona.
- *Màster en Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social*. Facultat de Lletres. URV.
- *Màster en Antropologia Mèdica i Salut Internacional*. Facultat de Lletres. URV.
- *Màster en Dret Ambiental*. Facultat de Ciències Jurídiques. URV.

- *Màster en Enginyeria Ambiental i Producció Sostenible*. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química. URV.
- *Màster Societats Històriques i Formes Polítiques a Europa*. Facultat de Lletres. URV.
- *Màster Desenvolupament Regional i Local*. Universitat de Sevilla.
- *Postgrau Especialista Universitari en Gestió Cultural*. FURV.
- *Màster Interuniversitari en Planificació y Gestión de Turismo Enológico*. Universidad de la Rioja i Universitat Rovira i Virgili.
- *Master Oficial en Dirección de Empresas de Turismo*. Universidad de Alcalá de Henares.
- *Master Oficial en Dirección y Gestión Turística*. Universitat d'Alacant.
- *Master en intervención y gestión del paisaje*. Universitat Autònoma de Barcelona.
- *Master en Turismo Rural y Desarrollo Local*. Universidad de Castilla-La Mancha. Albacete.
- *Master programme in Tourism*. Haaga-Helia University of Applied Sciences, Helsinki, Finlàndia.

Matriculats i titulats

El 2013-2014 serà el cinquè curs en el que s'imparteixen els graus de Geografia i Ordenació del Territori i de Turisme. El grau de Geografia i Ordenació del Territori ha tingut 30 estudiants matriculats de nou accés i el grau de Turisme ha tingut 98 estudiants. En el seu conjunt, un total de 131 estudiants de nou accés a la Facultat de Turisme i Geografia. Aquest any acadèmic el total de matriculats en Geografia i Ordenació del Territori suma 116 estudiants, en una alta proporció a temps complet, amb una tendència similar a la dels cursos anteriors. Al Màster en Planificació Territorial el nombre d'alumnes matriculats aquest curs ha estat de 11.

Els crèdits matriculats ordinaris en Geografia i Ordenació del Territori arriben a 6.693 i el grau en Turisme ha tingut un total de 17.823. A la Facultat de Turisme i Geografia les xifres de crèdits matriculats ordinaris han crescut fins a un total de 24.552 crèdits (Taula 3).

A finals del curs 2012-2013 es van titular 47 estudiants a la Facultat de Turisme i Geografia: 26 del grau de Turisme, 12 dels antics estudis de Turisme i 9 del grau de Geografia i Ordenació del Territori.

Graus i centres	Estudiants matriculats	Estudiants temps complet	Crèdits matriculats ordinaris
Grau en Geografia i Ordenació del Territori	116	111,6	6.693,0
Màster en Planificació Territorial	11	-	610,0
Grau en Turisme	313	297,1	17.823,0
Facultat de Turisme i Geografia	434	409,2	24.552,0
Universitat Rovira i Virgili	11.689	10.594,5	642.349,0

Taula 3: Nombre d'estudiants i crèdits matriculats.

Font: Universitat Rovira i Virgili. *Informe anual del rector al claustre*. 1 d'abril del 2014.

Rendiment acadèmic dels estudiants

En relació al curs anterior, en els estudis de grau de Geografia i Ordenació del Territori la taxa de rendiment acadèmic (percentatge de crèdits aprovats respecte els matriculats) ha augmentat en dos punts (del 82% al 84,6%) i la taxa d'èxit (proporció de crèdits aprovats respecte als presentats) ha caigut del 94,3% al 92,6%, molt similar a les xifres mitjanes del Centre i de la Universitat (Taula 4).

Ensenyaments	Taxa de rendiment acadèmic (%)	Taxa d'èxit (%)
Grau en Geografia i Ordenació del Territori	84,6	92,6
Facultat de Turisme i Geografia	83,5	92,2
Universitat Rovira i Virgili	83,3	91,5

Taula 4: Rendiment acadèmic del curs 2012-2013. Les xifres indiquen percentatges de crèdits ordinaris pel curs 2012-2013.

Font: Universitat Rovira i Virgili. *Informe anual del rector al claustre*. 1 d'abril del 2014.

La planificació i la coordinació de les tasques docents han tingut un desenvolupament normal. Els professors han tutoritzat als estudiants, s'han organitzat reunions informatives sobre els Treballs de Fi de Grau, Fi de Màster i les Pràctiques Externes i els programes de mobilitat Erasmus i Sicue-Sèneca. En aquest àmbit, el Departament de Geografia manté convenis amb les universitats d'Artois, Aix Marseille I (Université de Provence), Università degli Studi di Napoli Federico II, University of Malta, Universidade do Porto, University of West of England (Bristol), University of the Aegean, University of Patràs, University of Göteborg, Universidad de Quintana Roo (Mèxic). Els convenis del programa Sicue-Sèneca es mantenen amb les Universitats de València, Granada, Màlaga, País Basc, Lleida, Barcelona, Zaragoza i Las Palmas de Gran Canaria. El Departament de Geografia ha signat un conveni marc de col·laboració amb la Universidad Iberoamericana de Puebla (Mèxic).

Activitat de recerca i transferència

En el mes de juny de 2014, el nombre de professors del Departament de Geografia amb la condició d'investigadors actius és de 13. Aquests i la resta del personal investigador pertanyen a dos grups de recerca: el Grup de Recerca Anàlisi Territorial i Estudis Turístics (GRATET) i el Grup de Recerca Centre en Canvi Climàtic (C3), considerats per la Generalitat de Catalunya novament com grups de recerca consolidats.

Els investigadors del GRATET estudien els impactes de les activitats turístiques i recreatives en els paisatges i com aquestes accions generen noves formes de desenvolupament a escala local, regional, nacional i internacional. I ho fan amb l'aplicació d'eines i tècniques d'anàlisi geogràfica amb l'objectiu de comprendre els processos territorials a diferents escales, local, regional, nacional i internacional. El Grup de Recerca Anàlisi Territorial i Estudis Turístics participa i realitza accions i treballs de transferència relacionades amb la planificació territorial, la sostenibilitat i el desenvolupament local i regional. Els resultats de la seva recerca assenyalen una notable visibilitat científica en aquests camps i es desenvolupen mercès a projectes competitiu nacionals i internacionals (veure la seva plana web <http://www.globaltur.org/>).

Els investigadors del Grup de Recerca Centre en Canvi Climàtic (C3) desenvolupen accions i projectes de recerca d'abast internacional, i els seus resultats es donen a conèixer en publicacions periòdiques, monografies i fòrums internacionals i nacionals, amb una àmplia visibilitat entre la comunitat científica (veure la seva plana web <http://www.c3.urv.cat/>). Entre les tasques desenvolupades en aquest

centre de recerca ressalten els treballs de transferència, assessoria científica i tècnica i formació especialitzada en centres internacionals. Entre els objectius del Centre en Canvi Climàtic destaquen la gestió i el rescat de bases de dades climàtiques, la homogeneïtzació de les sèries climàtiques, el desenvolupament i organització de xarxes de referència, així com l'estudi dels riscos climàtics.

La Taula 5 mostra les xifres de la recerca del conjunt del Departament de Geografia del curs 2013-2014, proporcionades per el Servei de Gestió de la Recerca. Els paràmetres considerats, ajuts, projectes, publicacions, tesis i contribucions a congressos, mostren una tendència de creixement, vist en la perspectiva dels cursos anteriors. Tot i les dificultats actuals de finançament de la recerca aquest curs manté 10 ajuts a la recerca i afegeix dos més, un d'ells de caràcter europeu. Les contribucions a congressos s'han mantingut en un nivell alt, possibilitant la visibilitat de la recerca més immediata. La publicació d'articles en revistes científiques també ha augmentat visiblement, i la meitat d'aquest increment s'ha produït a revistes indexades. Al llarg d'aquest curs s'ha defensat 4 tesis doctoral. També és molt destacable l'esforç de publicació en llibres. Una part significativa d'aquest han estat coordinats en diferents llengües i editorials de prestigi per professors i investigadors del Departament de Geografia.

Projectes i publicacions	Fins 2012	2013-2014	Totals
Ajuts a la recerca	108	10	118
Grups consolidats	2	-	2
Projectes europeus	8	1	9
Projectes de recerca	20	1	21
Publicacions en revistes	364	12	376
Tesis, tesines i treballs de recerca	96	2	98
Contribucions a congressos	655	26	681
Publicacions en llibres	619	34	653
Publicacions en revistes indexades	64	6	70

Taula 5: Xifres de recerca del curs 2013-2014

Font: Gestió de la Recerca (URV). Resum per Departament de Geografia

<https://webgrec.urv.es/cgi-bin/DADREC/crcx1.cgi>

Projectes de recerca actius

The attractiveness of European Cities and Regions and Cities for Residents and Visitors. ESPON 2013/1/7. Unió Europea. Investigador principal: Antonio P. Russo

Uncertainties in Ensembles of Regional Reanalyses (UERRA). 2014-2018. European Commission. Investigadora principal: Manola Brunet.

Metrology for pressure, temperature, humidity and airspeed in the atmosphere. ENV07-REG5. 2013. Investigadora principal: Manola Brunet.

European Reanalysis and Observations for Monitoring. EURO4M. Projecte Integrat Europeu. 2010-2013. Investigadora principal: Manola Brunet.

TOWN Project Small and medium size Towns in their Functional Territorial Context. ESPON. 2012-2015. Investigador principal: Antonio Russo.

O-REG for the Parent JRP MeteoMet. 2013. Investigador principal: Manola Brunet.

The World Meteorological Organization MEDiterranean climate Data REScue Initiative. MEDARE. 2008 to onwards. World Meteorological Organization. Investigador Principal: Manola Brunet.

Turismo, movilidad residencial y competitividad territorial. Respuestas locales a las dinámicas de cambio global. GLOBALTUR. 2012-2014. Plan Nacional I+D+i. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Salvador Anton.

Evolución de la NAO durante los últimos 15.000 años en la Península Ibérica y en Azores a partir del estudio de registros lacustres y datos climáticos instrumentales. 2010-2013. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Santiago Giralt. Investigadors C3: Manola Brunet i Javier Sigró.

Tourism, Natural Environment and Policy. ECO 2010-18158. 2011-2013. Proyectos de Investigación Fundamental no orientada. Investigador principal: Juan Antonio Duro. Investigador C3: Peter Domonkos.

Determinación y ajuste del sesgo introducido por la automatización de las estaciones meteorológicas en las series climáticas. 2012-2014. Ministerio de Economía y Competitividad. Dirección general de Investigación y gestión del Plan Nacional de I+D+i. Investigador principal: Enric Aguilar. Altres investigadors: Constanta Boroneant, Joan Ramon Coll i Javier Sigró.

¿Por qué vienen? La inmigración de mujeres extranjeras al medio rural español en el contexto de la transformación económica y social de las comunidades locales. 2011-2013. Ministerio de Ciencia e Innovación. I+D+i Plan Nacional. URV. Investigadors: Santiago Roquer i Jordi Blay.

La cartografía urbana en España (siglos XVIII – XIX): el papel de los ayuntamientos y el de los organismos militares. 2012 – 2014. Programa Nacional de Humanidades. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Francesc Nadal. Investigador GRATET: José Ignacio Muro.

Movilidad y vida cotidiana en Catalunya: etnografía de los espacios y tiempos metropolitanos (MOVICO). I+d+I Plan Nacional. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Juan José Pujadas (DAFITS). Investigadors GRATET: Joan Alberich i Santiago Roquer.

Las ciudades españolas en la etapa autonómica (1978-2008). Dinámicas, procesos y políticas (URBSPAIN). Projecte interuniversitari espanyol coordinat per la Universidad Autónoma de Madrid. Investigador principal: Dr. Manuel Valenzuela Rubio. Investigadors GRATET: Joan Alberich i Santiago Roquer.

Participació ciutadana i noves formes de governança en les polítiques de desenvolupament local a ciutats petites i mitjanes. DEMOC 2013. Ajuts a projectes de recerca en l'àmbit de la qualitat democràtica. Departament de Governació i Relacions Institucionals. 2013-2014. Investigador principal: Aaron Gutiérrez.

Implementación de un Sistema de Información Geográfica para la gestión integral del Valle de Viñales (Cuba). 2012-2013. Centre de Cooperació al Desenvolupament URV Solidària. Investigador principal: Jordi Andreu.

Evaluación de ecosistemas de alta montaña: estado, calidad, fragilidad y cartografía. Aplicación al nevado Cayambe. 2013. Ecuador, Secretaría de Educación Superior, Ciencia y Tecnología. Investigador principal: David Serrano.

Fragmentación del paisaje y efecto borde en áreas forestales. Estudio de caso y ensayo metodológico en bosques templados de España y México. 2013. Universitat Rovira i Virgili. Investigador principal: David Serrano.

Diagnosi del coneixement territorial immediat de l'alumnat de 2on de Batxillerat del Delta de l'Ebre. Programa de Recerca en Docència Universitària REDICE (ICE-UB). Investigador principal: David Serrano.

Selecció de llibres i articles publicats

AGUILAR, E., BRUNET, M. i altres (2013). Updated analyses of temperature and precipitation extreme indices since the beginning of the twentieth century: The HadEX2 dataset. *Journal of Geophysical Research*. vol. 118, 5, p. 2098-2110. 16 marzo. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jgrd.50150/abstract>.

AGUILAR, E., DOMONKOS, P. i altres (2013). Benchmarking homogenization algorithms for monthly data. *AIP Conference Proceedings*, 1552, 1060.

ALBERICH, J. (2013). *Los tranvías de vapor de la ciudad de Madrid*. Barcelona. MAF. Vol. II, 274 p.

ALBERICH, J. i RAMON, A. (2013). *Anuari estadístic de Santa Coloma de Gramenet* (edició 2013). Santa Coloma de Gramenet, Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

ALBERICH, J. i ACHEBAK, H. (2013). Agrupació i segregació espacial de la població de nacionalitat marroquina a Tarragona, 2004-2012. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*.

ALBERICH, J. (2013). Aproximándonos a la metropolitanización de un territorio a partir de los espacios de vida de la población: el caso de Cataluña (en prensa).

ALBERICH, J., MURO, J.I. i ROQUER, S. (2014). Capitalidad autonómica y proceso de terciarización: el caso de Barcelona. Regional capital status and tertiarisation process: the case of Barcelona. *Estudios Geográficos*. LXXV, 276, enero-junio, p. 7-46.

ALBERICH, J. i altres (2014). *La ciutat de Barcelona i el ferrocarril*. MAF.

ALBERICH, J. i altres (2014). *Locomotoras 22. Las locomotoras americanas del V.V.B.* MAF. 50 p.

ANTON, S. i WILSON, J. (eds.) (2013). *Geographies of Tourism: European Regional Perspectives*. Bingley, Emerald Group Publishing, Tourism Social Sciences Series, 265 p.

ANTON, S. (2013) Stakeholders involvement in the Costa Daurada Tourism Observatory, Tarragona, a Massieu, A. (dir) *In route-Tourism Observatory*.

ANTON, S. (2013). Vente de souvenirs à Chich'en Itza, *Vi@ revue internationale interdisciplinaire de tourisme. Photographie*. Juny. <http://www.viatourismreview.net/Photographie4.php>

ANTON, S. (2013). Geography of Tourism in Spain. Institutionalization and internationalization. Wilson, J. i Anton, S. (Eds.). *Geographies of Tourism: European Regional Perspectives*. Bingley, Emerald Group Publishing, Tourism Social Sciences Series, p. 151-177.

ANTON, S. i WILSON, J. (2013). Conclusion: Contrasting geographies of Tourism in Europe. Wilson, J. i Anton, S. (Eds.). *Geographies of Tourism: European Regional Perspectives*. Bingley, Emerald Group Publishing, Tourism Social Sciences Series, Bingley. p. 179-198.

ANTON, S. i altres (2013). Les parcs de loisirs, matière et matrice des nouveaux paysages urbains? / Leisure parks: components and creators of the new urban landscapes ?. *Loisir et Société / Society and Leisure* (en premsa).

ANTON, S. i altres (2014). Tourism in Spain: Southern European perspectives, a Dissart, J.C., Dehez, J. Marsat, J.B. (Eds) *Tourism, Recreation and Regional Development: Perspectives from France and Abroad*. Ashgate (en premsa).

ANTON, S., SALADIÉ, O. i altres (2014). Evaluating the positive externality caused by a low-cost flight route: the case of Ryanair flights from East Midlands Airport to Reus in Catalonia. *Tourism Economics*.

ARIAS, A. i altres (2014). Entre l'excepcionalitat i la informalitat: apunts per a un urbanisme postbombolla. *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, 57, p. 55-62

BLAY, J., ROQUER, S. i altres (2014). Inmigrar a la Catalunya rural. Contextos de ruralidad y migraciones de mujeres extranjeras hacia pequeños municipios. *Ager*, 16. p- 111-148.

BLAY, J. i altres (2014). La vida al riu Francolí. Els humans i els sistemes aquàtics. Tarragona URV.

BORONEANT C. i altres (2013). Observed spatiotemporal characteristics of drought on various time scales over the Czech Republic. *Theoretical and Applied Climatology*.

<http://link.springer.com/article/10.1007/s00704-013-0908-y/fulltext.html>

BORONEANT, C. i altres (2013). Using various visualization techniques to outline vulnerability to drought in the Republic of Moldova. *Geographia Napocensis*, 2, p. 97-108.

BRUNET M., SIGRÓ J., AGUILAR E. i altres (2013) Warming and wetting signals emerging from analysis of changes in climate extreme indices over South America. *Global and Planetary Change*.

<http://www.c3.urv.cat/docs/publicacions/2012/1-s2.0-S0921818112002172-main.pdf>

BRUNET, M., EFTHYMIADIS, D., BORONEANT, C. i altres (2013). Data sources for rescuing the rich heritage of Mediterranean historical surface climate data. *Geosciences Data Journal*, 0, p. 1-13.

BRUNET, M. i altres (2013). Changes in extreme temperature and precipitation in the Arab region: long-term trends and variability related to ENSO and NAO. *International Journal of Climatology*.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/joc.3707/abstract>

DOMONKOS P. (2013). Measuring performances of homogenization methods. *Időjárás*, 117, p. 91-112.

<http://www.met.hu/omsz/kiadvanyok/idojaras/index.php?id=82>

DOMONKOS, P. (2013) Efficiencies of inhomogeneity-detection algorithms: comparison of different detection methods and efficiency measures. *Journal of Climatology*, p. 15.

DOMONKOS, P. i EFTHYMIADIS, D. (2013). Development and testing of homogenisation methods: Moving parameter experiments with ACMANT. *Advances in Science and Research*, 10, p. 43-50.

GUTIERREZ, A. (2013). El potencial industrial del corredor configurado por la autovía A2 en las comarcas de Lleida. *Crisis económica e impactos territoriales*, p. 285-300. Universitat de Girona.

INIESTA, J.J. (2014). El Camp de Tarragona, noves prespectives, antics frens. *Revista TAG*, n.70, p. 28. Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Tarragona.

MURO, J.I. (2014). Los mapas y las cartas meteorológicas en la Guerra Civil, a Nadal, F. i Urteaga, L. (Eds.). *Mapas y cartógrafos en la Guerra Civil española (1936-1939)*. Madrid, Ministerio de Fomento, Instituto Geográfico Nacional, p. 125-146.

PÉREZ, Y. i NEL·LO, M. (2013). Propuesta de indicadores para evaluar la sostenibilidad de la actividad turística. El caso del Valle de Viñales (Cuba). *Anales de Geografía de la Universidad Complutense de Madrid*, vol. 33, n. 1, p. 193-210.

ROQUER, S., ALBERICH, J. i MURO, J.I. (2013). Segregación residencial de la población extranjera en ciudades medias de la Cataluña no metropolitana, a Valenzuela, M. (Coord.). *Las ciudades españolas en la encrucijada: entre el boom inmobiliario y la crisis económica*, Madrid, Real Sociedad Geográfica y Asociación de Geógrafos Españoles, p.335-385.

ROQUER, S., GUTIERREZ, A., MURO, J.I. i ALBERICH, J. (2014). La regeneración integral de barrios en Cataluña mediante la "Llei de barris": anàlisi comparado y valoración de los casos de "la Mariola" (Lleida) y "Campclar" (Tarragona). *Polígonos. Revista de Geografía*.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. Postmodern landscapes of encounters and convergences: the case of the barcelona neighbourhood of el Raval, a Van der Duim, R., Onderwater, L. I Vledman, J. (Eds.). *ATLAS Reflections 2013: Environments of Exchange*.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. La lógica espacial del intercambio de casas: una aproximación a las nuevas geografías de lo cotidiano en el turismo contemporáneo. *Scripta Nova. Revista electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, 1 abril 2014.

RUSSO, A. i altres. Population mobility: moving away from a 'sedentarist' epistemology. *Second Espon 2013 Scientific Report: Science in support of European territorial development and cohesion*. Luxembourg, p. 85-91.

SALADIÉ, O., SALVAT, J. i ANTON, S. (2013) Diseño de un itinerario turístico en Tivissa a partir de una estación meteorológica. *Investigaciones Geográficas*, n. 59, p. 119-133.

SALADIÉ, O., ANTON, S. i altres (2014). La influencia de las rutas de vuelos de bajo coste en la elección del destino turístico. *Cuadernos de Turismo* .

SALADIÉ, S. i LÓPEZ-MONNÉ, R. (2014). *Els paisatges de l'Alt Camp*. Valls: Fundació Ciutat de Valls, Institut d'Estudis Vallencs, Cossetània. 208p.

SALADIÉ, S. (2013). La Universidad como mediadora de la sociedad: El caso de los "problemas de los vecinos" en la URV, a Rubio, L.; Prats, E.; Gómez, L. (coord.) *Universidad y sociedad. Experiencias de aprendizaje servicio en la universidad*, p. 91-96. <http://hdl.handle.net/2445/46344>.

SANZ-IBÁÑEZ, C. i ANTON, S. (2014). The evolution of destinations. An integrated evolutionary and relational Economic Geography approach. *Tourism Geographies: An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*.

SERRANO, D. i altres (2013). La geografía de Sierra Nevada en los libros de época: aportaciones del siglo XIX y el descubrimiento del glaciario. Prensas de la Universidad de Zaragoza (Eds). *De Julio Verne a la actualidad: la palabra y la tierra*. p. 423-438.

SERRANO, D. i altres (2013). El paisaje reciente de Sierra Nevada, documentos escritos de época y significado geográfico de la pequeña edad de hielo. *Nimbus, Revista de climatología, meteorología y paisaje*, 29-30, p. 305-319.

SIGRÓ, J. (2013). Radiação ultravioleta, ozônio total e aerossóis na cidade de Natal-rn. *Revista Holos*, v. 6, p. 3-21.
<http://www2.ifrn.edu.br/ojs/index.php/HOLOS/index> ([Lopo_HOLOS_2013.pdf](#)).

SIGRÓ, J. i altres. (2013). Modelagem e Tendência da Temperatura Média do Ar da Cidade de Salvador-Bahia. *Revista Ciencia e Natura, edição especial*, p.133-135.
<http://coral.ufsm.br/micrometeorologia/workshop/>.

WILSON, J. i ANTON, S. (2013). Introduction: Building bridges in European Geographies of Tourism. Wilson, J. i Anton, S. (Eds.). *Geographies of Tourism: European Regional Perspectives*. Tourism Social Sciences Series. Emerald Group Publishing, Bingley. p. 1-10.

Comunicacions a congressos

AGUILAR, E., GILABERT, A., BORONEANT, C., COLL, J.R., SIGRÓ, J. i altres. On the bias introduced by the automatization of temperature observation in Spain, *9th Data Management Workshop*. San Lorenzo de El Escorial, Espanya. 6-8 novembre 2013. <http://www.c3.urv.cat/members/pdf/talk-escorial-aguilar.pdf>

AGUILAR, E. Convenor CL6.2 Climate Data Bias-Correction and Homogenization and Climate Trends and Variability Assessment. *EGU General Assembly 2013*. Vienna, Austria. 7-12 abril 2013

ALBERICH, J. La población en la era Bolonia. *I Jornada de trabajo de docentes en materia de población en el marco del Espacio Europeo de Educación Superior*. Barcelona. 31 gener 2014.

ANTON, S., SALADIÉ, O. i altres. Evaluating the positive externality caused by a low-cost Flight route: the case of Ryanair flights from EastMidlands Airport to Reus in Catalonia. *Workshop on Advances in Tourism Research*. Università degli Studi di Palermo, Palermo, Italia, 2013.

ANTON, S. i altres. Contrastes en la actitud del residente en destinos de sol y playa. *XXV Congreso Nacional de Marketing AEMARK 2013*, Barcelona, 2013.

ANTON, S. i WILSON J. An Evolutionary Approach to Coastal Resort Transformation. *Paper Session. Tourism & Evolutionary Research II – Policy and Agency. Association of American Geographers Annual Meeting*. Los Angeles, 2013.

ANTON, S., SALADIÉ, O. i altres. Identifying Low Cost Tourists versus Destination Loyal Tourists. An analysis of the influence of Low Cost flights routes in the tourist decision making process. *3rd International Conference on Tourism Management and Related Issues. European Institute of Advanced Management Studies*. Barcelona. 2013.

ANTON, S., CALABUIG, J., SALVAT, J. i altres. Baròmetre EnoturSistema d'indicadors de posicionament per a destinacions enoturístiques. *1ª Jornada de Recerca en Enologia i Viticultura a Catalunya*. Universitat Rovira i Virgili. Tarragona. 2013.

ANTON, S., SALVAT, J., RUSSO A. i altres. EnosigturMòbil, un sistema intel·ligent de recomanació personalitzat d'activitats enoturístiques. *1ª Jornada de Recerca en Enologia i Viticultura a Catalunya*. Universitat Rovira i Virgili. Tarragona. 2013.

ARIAS, A. Tourism and everyday life. A Relational approach. *GRATET International Research Workshop*. Vila-Seca, Novembre 2013.

ARIAS, A. Enacting tourism in urban space. Illustration from Gràcia, Barcelona. *International workshop of the Regional Studies Association Research Network on Tourism and Regional Development*. Vila-Seca. Febrer 2014.

ARIAS, A. Enacting urban destinations. Evidencies from Gràcia, Barcelona. *Royal Geographical Society-Institute of British Geographers 2014 Annual International Conference*. Londres. Agost 2014.

BLAY, J. Foreign immigrant women in rural areas of Catalonia. *III International Thematic Workshop 'Immigration, diversity and integration'*. Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona. 2 juny 2014.

BORONEANT, C. i altres. Changes in drought characteristics for the south-eastern Europe projected by a regional climatic model. *International workshop on Extreme Weather and Climate Events in the Southern Caucasus-Black Sea Region*. Tbilisi, Georgia. 3-7 juny 2013.

http://www.c3.urv.cat/members/pdf/Extreme_Workshop_Tbilisi_CB&MC2.pdf

BORONEANT C., CASTELLÀ M. i altres. Validation and bias correction of RegCM simulations. *9th Data Management Workshop*, San Lorenzo de El Escorial, Espanya. 6-8 novembre, 2013.

http://www.c3.urv.cat/members/pdf/DMW_ElEscorial_CBoroneant.pdf

BORONEANT, C. i altres. Ebro river stream flow variability and its relationship to large scale atmospheric circulation. *16th Biennial Seminar on Water Resources and Environmental Management: Towards a Sustainable Future*. Tarragona, Spain. 25-27 juny 2013.

http://www.c3.urv.cat/members/pdf/Tarragona_Boroneant&PQ_26.06.13.pdf

BRUNET, M., EFTHYMIADIS, D. i GILABERT, A. i altres. Enhancing climate data availability over southern and eastern Mediterranean countries: the EURO4M and MEDARE joint-approach. *11th ECAM & ECAM Meeting*. Reading, England. 9-13 de setembre 2013.

BRUNET, M. Climate monitoring; data rescue, management, quality and homogenization. *11th ECAM; & ECAM 2013*. Reading, England. 9-13 de setembre 2013.

BRUNET, M. i altres. Climate data supporting Climate Services. *9th EUMETNET Data Management Workshop*. El Escorial, Madrid. 6-8 novembre 2013.

BRUNET, M. WMO Commission for Climatology recent activities and Issues. *Eighteenth Session of the GCOS/WCRP Atmospheric Observation Panel for Climate*. Ginebra, Suïça, 2013.

BRUNET, M., EFTHYMIADIS, D. i GILABERT, A. Merged and long-term adjusted temperature series for southern and eastern Mediterranean locations. *4th Annual Meeting*, Norrköping, Suècia, 17-19 abril 2013.

BRUNET, M. MEDARE context and current status. *Regional workshop on historical hydrometeorological data management, Building Resilience to Disasters in Western Balkans & Turkey*. Skopje, Macedonia, 2013.

BRUNET, M. Introduction to develop high-quality indices. *Regional workshop on historic hydrometeorological data management: Building Resilience to Disasters in Western Balkans & Turkey*. Skopje, Macedonia, the Former Yugoslav Republic of. 2013.

BRUNET, M. Rationale for time series Quality Control. *Regional workshop on historic hydrometeorological data management: Building Resilience to Disasters in Western Balkans & Turkey*. Skopje, Macedonia, the Former Yugoslav Republic of. 2013.

BRUNET, M. The ETCCDI's Extreme Indices: their meaning and applications. *Regional workshop on historic hydrometeorological data management: Building Resilience to Disasters in Western Balkans & Turkey*. Skopje, Macedonia, the Former Yugoslav Republic of. 2013.

COLL, J.R. i AGUILAR, E. The impact of climate change on hydrological droughts across Iberian peninsula. *16th Biennial Seminar on Water Resources and Environmental Management: Towards a Sustainable Future*. Tarragona, Espanya, 25-27 juny 2013.

DOMONKOS, P. i EFTHYMIADIS, D. After Home: Progress in the practical application of statistical homogenisation. *Annual Meeting of the European Meteorological Society*. Reading, Anglaterra, 9-13 setembre 2013.

DOMONKOS, P. i altres. Impactos del cambio climático sobre el turismo en España. *5th International Congress of Sustainable Tourism Development and Environment*. Suzhou, Jangsu, China. 9-11 abril 2013.

DOMONKOS, P. i altres. Climatic tendencies in Spain and their impacts on tourism. *Annual Meeting of the European Meteorological Society*. Reading, Anglaterra, 9-13 setembre 2013.

DOMONKOS, P. Homogenization of precipitation time series with ACMANT. *9th Data Management Workshop*. San Lorenzo de El Escorial, Espanya, 6-8 novembre 2013.

DOMONKOS, P. Method ACMANT (Adapted Caussinus-Mestre Algorithm for homogenising Networks of Temperature series): Application mean temperature data from the city of Aracaju-SE. *Simposio Internacional de Climatologia*. Florianópolis, Brasil. 15-19 de setembre de 2013.

EFTHYMIADIS, D., BRUNET, M., AGUILAR, E., DOMONKOS, P., GILABERT, A. i altres. Homogenising daily temperature series over southern and eastern Mediterranean locations: an exploratory assessment of the results. *Annual Meeting of the European Meteorological Society*. Reading, Anglaterra, 9-13 setembre 2013.

GILABERT, A., BRUNET, M., AGUILAR, E. i altres. Incorporating metrology techniques to analyse and minimise the bias introduced in temperature series related to the automation of weather stations. *11th ECAM; & ECAM*. Reading, Anglaterra, 9-13 setembre 2013.

GILABERT, A. i BRUNET, M. MeteoMet mid-term Meeting. *REG5*. Turín, Italia. 2013.

GONZÁLEZ, F., ROMERO, Y., MURO, J.I., NAVARRO, E. i GOMIS, J.M. La creatividad en las ciudades medias turísticas del sistema urbano mediterráneo español. Un análisis comparado. *XIV Coloquio de Geografía del Turismo, Ocio y Recreación*. Sevilla-Málaga, Asociación Geógrafos Españoles, octubre 2014.

GUTIÉRREZ, A. i altres. La producción inmobiliaria y los procesos de segregación territorial. El caso del área urbana de Lleida (1990-2010). *25th European Network for Housing Research International Conference "Overcoming the crisis: integrating the urban environment"*. Tarragona. 19-22 juny 2013.

MURO, J.I. Un plano exacto de la ciudad de Barcelona. La Brigada Topográfica de Ingenieros 1915-1930. *Segones Jornades d'Història de la Cartografia de Barcelona*. Coordinades por Ramon Grau y Carme Montaner. Barcelona. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona y Institut Cartogràfic de Catalunya. 2013.

MURO, J.I. Los planos de la plaza y la Ciudad de Tortosa, 1845-1886. *Col·loqui La representació cartogràfica de la ciutat a la península Ibèrica (segles XVII-XIX)*. Barcelona, 2,3, i 4 d'Octubre 2013. Palau del Lloctinent, Arxiu de la Corona d'Aragó i Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

MURO, J.I. Las instituciones responsables de la cartografía en España. De la Comisión de Estadística al Instituto Geográfico. *Jornadas sobre Cartografía. De la Plancheta al GIS*, Universidad Autónoma de Madrid, Instituto Geográfico Nacional i Servicio Geográfico del Ejército, Madrid, 27, 28 i 29 de novembre de 2013.

NEL-LO, M. i PÉREZ, Y. i altres. Papel del patrimonio como elemento de promoción del turismo en Viñales, Cuba. *III Congreso Internacional de Desarrollo Local 'Por un desarrollo local Sostenible'*. Grupo AGE Desarrollo local, Habana. Cuba, 2013.

NOBAJAS, A., MURO, J.I. i altres. Cadastral cartography and surveying in Catalonia (1845-1895). *Annual Meeting Association of American Geographers*. Tampa, Florida, 8-12 abril 2014.

ROVIRA, M.T. i ANTON, S. Second homes landscape transformation in the mature tourist destinations of the Mediterranean coast. *Royal Geographical Society-Institut of British Geographers Annual International Conference 2013*. Londres, 2013.

RUSSO, A. *Ciudadanía, patrimonio e identidades: las coordenadas del debate en la Unión Europea | Citizens, heritage and identities: the coordinates of the EU debate*. Innovating Heritage project, funded by UE Europe for Citizens. Barcelona, 24 març 2014.

RUSSO, A. *Impacts of the economic crisis on migration in Europe*. Internal Seminar. Vilnius, Lituània. 5-6 desembre 2013.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. Home exchanging. Reframing Geographies of Tourism. Session 3111 New Horizons in Tourism Mobilities. *Annual Conference Association of American Geographers*. Tampa, Florida. 8-12 abril 2014.

RUSSO, A. The Tourism-Migration Nexus: Issues for Regional Development. *International Workshop of the RSA Research on Tourism and regional Development: Evolution and Transformation in Tourism Destinations: Revitalisation through Innovation?*. Vila-seca, Catalunya. 10-13 febrer 2014.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. Postmoderns landscapes of encounters and convergences: the case of the Barcelona neighbourhood of el Raval. *ATLAS Annual conference 2013: Environments of exchange: Leisure and tourism*. Malta, 6-8 novembre 2013.

RUSSO, A. i altres. Population mobility: moving away from a 'sedentary' epistemology. *Scientific conference: science in support of European Territorial Development and Cohesion*. Luxemburg, 12-13 setembre 2013.

SANTOS, R. i SALADIÉ, O. La política ambiental y el sector turístico del litoral mediterráneo español: una coordinación necesaria. *IV Congreso Internacional en Gobierno, Administración y Políticas Públicas*. Madrid, España, GIGAPP- IUIOG. 2013.

SANZ-IBAÑEZ, C. i ANTON, S. Towards an Integrated Relational-Evolutionary Perspective of Tourism Local Systems. *Tourism & Evolutionary Research I – Learning through Interaction*. Co-sponsored by the IGU Commission on the Geography of Tourism, Leisure and Global Change. Association of American Geographer Annual Meeting. Los Angeles, 2013.

SERRANO, D. i altres. Cambios en la ocupación del suelo e implicaciones hidrológicas en zonas de alta montaña. Caso de estudio: Nevado Cayambe – Ecuador 1976 – 2010. *International Perspective on Water Resources & the Environment*. Quito, Ecuador. 2013.

SERRANO, D. i altres. Anàlisis de la variación temporal y espacial de la cobertura glaciària del nevado Cayambe, Ecuador, usando fotografías aéreas e imàgenes satelitales. *International Perspective on Water Resources & the Environment*. Quito, Ecuador. 2013.

SIGRÓ, J. i altres. Time series of air Temperature, Precipitation and Relative humidity for the period 1981-2010 at the city of Salvador, Bahia: trends and comparison with Climate Standard of the National Institute of Meteorology. *Simposio Internacional de Climatologia*. Florianopolis, Brasil. 15-19 de setembre de 2013.

SIGRÓ, J. i altres. UV index in Natal city (Brazil): Modeling through Regression Linear Dynamics and influence of Total Column Ozone and Aerosol Optical Depth in Variability annual. *Simposio Internacional de Climatologia*. Florianopolis, Brasil. 15-19 de setembre de 2013.

SIGRÓ, J. i altres. Monitoramento da Radiação Ultravioleta, Ozônio Total e Aerossóis na Cidade de Natal-RN, *VIII Workshop brasileiro de micrometeorologia*. Universidade Federal de Santa Maria, Santa Maria, Brasil. 20-22 de novembre de 2013.

Altres tasques de recerca, transferència i assessorament científic

Dia Mundial de la Meteorologia a Tivissa. Activitat relacionada amb la publicació d'un article a la Revista Investigaciones Geográficas. Óscar Saladié, Salvador Anton i Jaume Salvat. 23 de març de 2014.

Pla Director d'usos per a l'antic poble de la Mussara i el seu entorn. Entitat finançadora: Diputació Provincial de Tarragona. Desembre 2013

Assistència tècnica a la Diputació de Tarragona per a l'elaboració de projectes turístics en el marc de la xarxa Arc Llatí. Entitat finançadora: Diputació Provincial de Tarragona, desembre 2013.

Visió estratègica i turística per a l'interior de la Costa Daurada i les Terres de l'Ebre. Entitat finançadora: Diputació Provincial de Tarragona, desembre 2013.

Assessorament al Servicio Meteorológico Nacional de México. Sigró J., 9-22 de desembre de 2013. Manola Brunet, novembre 2013

Assessorament a la Universitat de Sevilla en el marc del projecte d'investigació 'Integración del paisaje en los planes de ordenación del territorio de ámbito subregional'. Sergi Saladié.

Redactor de l'estudi 'Energia eòlica i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya'. Observatori del paisatge de Catalunya. Sergi Saladié.

Organització del Regional workshop on historic hydrometeorological data management. Building Resilience to disasters in western Balkans and Turkey. Brunet, M., Domonkos, P., Coll, J.R. Skopje, Macedònia, 22-26 abril 2013.

Vocabulario Climático para Divulgadores y Comunicación en general. Asociación Española de Climatología/ Asociación de Comunicadores de Meteorología. Enric Aguilar. 2013.

Participació al jurat del premi Jordi Amorós del Col·legi de Geògraf de Catalunya i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya. Bellaterra, UAB. 17 desembre 2013.

Activitats d'extensió universitària i difusió dels ensenyaments.

Presentació del Màster oficial en Canvi Climàtic. Campus Terres de l'Ebre, 24 abril 2013.

II Reunión de la Comisión de Evaluación del Plan Bolonia en los grados de Geografía. Joan Alberich. Grupo de Población de la Asociación de Geógrafos Españoles. Zaragoza, 2014.

Jornades de Portes Obertes de la Facultat de Turisme i Geografia. Joan Alberich. Vila-seca, 5 març 2014, 19 març 2014 i 26 abril 2014.

II Olimpíades de Geografia. Joan Alberich. Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca, 7 març 2014. Jaca, 5-6 abril 2014.

Fem més sostenible el nostre desenvolupament. Universitat d'Estiu 2014. Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. Òscar Saladié. 30 al 4 de juliol de 2014.

Jornada de Geografia 2014. Geografia de la població. Facultat de Turisme i Geografia. Vila-seca. 13 març 2014.

Jornada Canvi Climàtic, aigua i energia a les Terres de l'Ebre: reptes actuals i de futur. Campus Terres de l'Ebre. Tortosa. 17 d'octubre 2013.

Canvi climàtic: el consens científic al 5è informe del IPCC. Conferència a càrrec del Sr. Fidel González-Rouco (IPCC). Jornada Canvi Climàtic, aigua i energia a les

Terres de l'Ebre: reptes actuals i de futur. Campus Terres de l'Ebre. Tortosa. 17 d'octubre 2013.

Canvi climàtic i aigua: solucions tecnològiques. Conferència a càrrec del Sr. Manuel Ayza (Aigües de Tortosa). Jornada Canvi Climàtic, aigua i energia a les Terres de l'Ebre: reptes actuals i de futur. Campus Terres de l'Ebre. Tortosa. 17 d'octubre 2013.

Canvi climàtic i energia: reptes presents i futurs. Conferència a càrrec del Sr. David Villar (Institut Català d'Energia). Jornada Canvi Climàtic, aigua i energia a les Terres de l'Ebre: reptes actuals i de futur. Campus Terres de l'Ebre. Tortosa. 17 d'octubre 2013.

Taula rodona: *Estratègies d'adaptació sectorial als impactes del canvi climàtic a les Terres de l'Ebre.* Moderació a càrrec de la Dra. Manola Brunet (URV). Participen: Sra. Elvira Carles (C3), Sr. Antoni Enjuanes (Departament d'Agricultura i Medi Natural), Sr. David Villar (Institut Català d'Energia) i Sr. Josep Aragonés (Consorti de Serveis Agroambientals de les Comarques del Baix Ebre i Montsià). Jornada Canvi Climàtic, aigua i energia a les Terres de l'Ebre: reptes actuals i de futur. Campus Terres de l'Ebre. Tortosa. 17 d'octubre 2013.

Treball de Camp de Geografia: las Cinco Villas (Saragossa). David Serrano i Yolanda Pérez. 8-11 d'abril 2014.

Presentacions dels Treballs de Fi de Grau en Geografia. 2 a 4 de juny de 2014.

The epistemology of the urban fact - putting Urban geography in its place. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography del professor Dr. José Ramiro Pimenta, de la Universidade do Porto. 17 març 2014. Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Is it time for implosion? - the idea of the City and space structure. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography del professor Dr. José Ramiro Pimenta, de la Universidade do Porto. 18 març 2014. Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Spatial Planning and Territorial Development. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography del professor. Professor Dr. Rob Atkinson. University of the West of England. 1 abril 2014. Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Community and participation. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography del professor. Professor Dr. Rob Atkinson. University of the West of England. 1 abril 2014. Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Contemporary Urban Development: Mobilisation of Assets in the bid to improve 'urban attractiveness'. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography del professor Dr. Rob Atkinson. University of the West of England. 2 abril 2014. Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Sustainable tourism planning: measuring and evaluating the socio cultural carrying capacity of host communities through and integrated research tool. Value Stretch Model and Nominal Group Technique. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography de la professora Dra. Alessia Mariotti. Universitat de Bologna, 11 febrer 2014. Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Dissonant heritage and new tourism products: managing spatial and social issues. The ATRIUM Project case study. Conferència dins l'assignatura Topics in Geography

de la professora Dra. Alessia Mariotti. Universitat de Bologna, 11 febrer 2014.
Facultat de Turisme i Geografia, Vila-seca.

Conferències

ANTON, S. *The evolution of consolidated coastal resorts from a policy perspective. An Evolutionary Economic Geography Approach.* Dipartimento di Scienze Aziendali. Università di Bologna. Bologna. 2013.

ANTON, S. *Los procesos de reestructuración de los destinos turísticos maduros. Reinventando un destino turístico con experiencia: el Plan de Modernización, Mejora e Incremento de la Competitividad de Puerto de la Cruz.* Universidad Internacional Menéndez y Pelayo. Puerto de la Cruz. 2013.

ANTON, S. *El reto de reinventar los destinos turísticos. Una visión desde el Mediterráneo.* Universidad de Quintana Roo, Campus de Chetumal, 2013.

SALADIÉ, S. Energia neta. Aules d'Extensió Universitària de la Universitat Rovira i Virgili per a la Gent Gran. Valls. 8 novembre 2013.

SALADIÉ, S. Com produir electricitat d'una manera neta i eficaç. Aules d'Extensió Universitària de la Universitat Rovira i Virgili per a la Gent Gran. Cambrils. 5 febrer 2014.

SALADIÉ, S. Els riscos de l'energia nuclear. Aules d'Extensió Universitària de la Universitat Rovira i Virgili per a la Gent Gran. Constantí. 14 maig 2014.

SIGRÓ, J. *El canvi climàtic: observacions i projeccions del 5è informe del IPCC.* Cicle Canvi Climàtic. La paradoxa del desenvolupament, Tarragona. 19 novembre 2013.

MEMÒRIA ECONÒMICA DEL DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA

Any 2013

C/ Joanot Martorell, 15
 43480 Vila-seca
 Tel. 977558751
 Adreça electrònica: sdgeografia@urv.cat
<http://www.urv.cat/dgeo>

Dra. Yolanda Pérez Albert, directora
 Dr. José Ignacio Muro Morales, secretari

Aquesta memòria inclou els diferents conceptes i recursos econòmics del Departament de Geografia. En primer lloc presentem el volum del pressupost docent estricte, amb els conceptes genèrics de la previsió d'ingressos i despeses i en la seva distribució econòmica més detallada amb les correccions introduïdes per altres ingressos en el pressupost de 2013. A continuació mostrarem els recursos dels diferents àmbits de la gestió econòmica del departament de l'any 2013, fruit de les diferències entre els romanents i els ingressos de l'any anterior i la despesa de l'any analitzat. Per últim donem notícia de les fonts de finançament i de la despesa del programa d'investigador actiu 2012-2013.

Pressupost docent del Departament de Geografia

El pressupost docent 2013, en la línia de l'exercici anterior, tenia unes previsions inicials de 17.000 euros. L'any anterior les previsions foren de 16.900 euros. El capítol d'ingressos del pressupost final ha estat de 23.736 euros, amb unes despeses de 19.583 euros. La diferència entre les previsions inicials i la xifra final dels pressupostos és deguda als ingressos del romanent de l'any anterior i a la desviació de la partida del cofinançament per la compra d'ordinadors. El romanent final ha estat de 4.153 euros, que representa un 17,5 dels ingressos (veure taula 1).

CONCEPTES	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT 2013
Material fungible (capítol II)	13.600,24 €	13.206,44 €	
Altres organismes (capítol IV)	0,00 €	49,88 €	
Material inventariable (capítol VI)	3.400,06 €	5.230,00 €	
Altres ingressos i despeses	6.736,18 €	1.096,88 €	
Total pressupost 2013	23.736,48€	19.583,20€	4.153,28 €

Taula 1. Pressupost docent 2013. Totes les unitats expressen euros.

La desviació pressupostària s'ha originat fonamentalment en diferents conceptes de les despeses, com el mobiliari, les fotocòpies, el material informàtic, les dietes i la locomoció i les aplicacions informàtiques. En aquest sentit hem de destacar la reducció per part de la gerència del 5% del pressupost. A la taula es mostra de forma detallada el repartiment del pressupost docent 2013 i les fonts d'ingressos del Departament de Geografia.

DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA	ORGÀNICA: 5300000	INGRESSOS	DESPESES
Classificació econòmica	TOTAL P-2013	17.000,30 €	18.486,32 €
	Total Cap. 2	13.600,24 €	13.206,44 €
	Total Cap. 6	3.400,06 €	5.230,00 €
Econòmica	Descripció econòmica	Import (previsió)	Import final
216	Mobiliari		387,64 €
2200	Material d'oficina no inventariable	1.300,24 €	1.185,33 €
2205	Fotocòpies	600,00 €	1.295,03 €
2206	Material informàtic de consum	800,00 €	1.024,96 €
2209	Altres material d'oficina		92,10 €
2215	Altres material fungible de laboratori		144,71 €
2219	Altres subministraments	800,00 €	1.058,15 €
2220	Telefòniques	2.000,00 €	1.842,42 €
2222	Missatgers	300,00 €	
2231	Transports	2.000,00 €	594,46 €
2261	Accions protocol·làries i representatives	1.500,00 €	1.249,86 €
2262	Publicitat i propaganda		400,00 €
2266	Conferències i taules rodones		871,20 €
2276	Estudis i treballs professionals	300,00 €	460,32 €
22776	Cursets organitzats per altres empreses	500,00 €	550,00 €
2301	Dietes del personal	500,00 €	690,15 €
2302	Locomoció del personal	1.000,00 €	1.360,11 €
2321	Tribunals tesis doctorals	1.500,00 €	
2322	Tribunals professorat	500,00 €	
4899	Altres organismes		49,88 €
62501	Mobiliari		294,26 €
62603	Aplicacions informàtiques	3.400,06 €	4.935,74 €
		17.000,30 €	18.486,32 €
ALTRES INGRESSOS I DESPESES A LA MATEIXA ORGÀNICA			
2276	Pressupost Màsters	302,99 €	
2200	Indemnització robatori	1.040,41 €	
2231	Ajut de la FLL assignatura Territori i Societat	396,96 €	
2269	Ajut SGR a traducció	100,00 €	
2266	Inscripció jornades	3,96 €	
2200	Ingrés Romanent 2012	4.004,50 €	
62601	Devolució cofinançament compra ordinadors	887,36 €	
2276	Transvasaments a SL per traduccions		231,72 €
	Reducció Gerència 5% pressupost		865,16 €
	TOTAL PRESSUPOST 2013	23.736,48 €	19.583,20 €

Taula 2. Previsió d'ingressos i despeses per conceptes, 2013. Xifres expressades en euros.

Els grups i conceptes de la gestió econòmica del Departament de Geografia 2013

La gestió econòmica realitzada per el Departament de Geografia abraça diferents conceptes, més enllà de la despesa corrent generada per pressupost docent. Entre aquests destaca la gestió derivada dels projectes de recerca. També en formen part la Càtedra Dow-URV de Desenvolupament Sostenible, el Laboratori de Cartografia i SIG, el programa d'investigador actiu 2012-2013 i la despesa corrent del departament amb els recursos generats per el pacte de dedicació, el pla estratègic i els doctorats.

En el seu conjunt aquests conceptes de la gestió van generar, entre els romanents i els ingressos, un volum de 768.000 euros, un 30% superior a l'any anterior. Els grans grups de la gestió del departament mostren alguns canvis respecte a l'any anterior. Els projectes de recerca amb el grup de beques i contractes de l'any passat suposaren el 75% dels romanents i ingressos i el 72% de les despeses del 2013. Aquest epígraf dels recursos van generar el gruix fonamental dels romanents, fins un 77%. (veure Taula 3). La despesa d'aquests romanents i ingressos ha estat d'un 60%. El 40% restant figura com a romanent del l'any 2013 (veure taula 4).

CONCEPTES	ROMANENT 2012 I INGRESSOS 2013	DESPESA 2013	ROMANENT 2013
Projectes de recerca	75,0	72,0	77,0
Càtedra Dow-URV de Desenvol. Sostenible	6,2	7,0	5,7
Programa Investigador Actiu 2012-2013	5,0	11,3	0,7
Laboratori de Cartografia i SIG	7,2	0,5	11,8
Doctorats en Turisme i Canvi Climàtic	0,7	0,1	1,1
Departament de Geografia, Pacte Dedicació, Pla Estratègic i Romanents	5,9	9,1	3,7
Total	100	100	100

Taula 3. Representació dels grans grups de la gestió econòmica del Departament de Geografia, 2013. En percentatges.

Entre els grans conceptes de la gestió destaquen els projectes internacionals. Aquest generen el 50% dels romanents i dels ingressos, i el 44% de la despesa. Els projectes de recerca nacionals representen una mica més del 20% dels capítols d'ingressos i despeses. La gestió econòmica de la Càtedra DOW-URV de Desenvolupament Sostenible i el Laboratori de Cartografia i SIG sumen el 13% dels romanents 2012 i ingressos 2013, i el 8% de la despesa. La resta de grups tenen una representació menor a la gestió. Com a fet a destacar, en comparació a la memòria de l'any 2012, podem assenyalar l'important augment de la partida del programa d'investigador actiu 2012-2013. Aquesta representa un 5% dels romanents i ingressos i més del doble (el 11,3%) de les despeses (veure taula 5). La despesa corrent del Departament de Geografia representa una mica més del 9% del conjunt de la gestió econòmica. L'ajustament de la despesa als romanents i als ingressos de l'any anterior han reduït el volum dels romanents fins als 309.976,7€. Les quantitats compromeses als diferents conceptes al llarg de l'exercici 2013 representen el 45,16% dels romanents disponibles (veure taula 4).

CONCEPTES	ROMANENT 2012 i INGRESSOS 2013	%	DESPESA 2013	%	ROMANENT 2013	%
Càtedra Dow-URV de Desenvol. Sostenible	47.949,7	6,2	21.710,4	7,0	26.239,4	5,7
Projectes internacionals	390.377,5	50,8	137.485,3	44,4	252.892,1	55,1
Projectes nacionals	161.689,5	21,0	72.244,0	23,3	89.445,5	19,5
Projectes de cooperació	6.870,7	0,9	5.586,5	1,8	1.284,1	0,3
Cànons (overheads)	17.793,4	2,3	7.950,3	2,6	9.843,0	2,1
Romanents Departament i professorat	6.459,8	0,8	185,5	0,1	6.274,4	1,4
Jornades Treball de Camp	971,4	0,1	967,5	0,3	3,9	0,0
Doctorat en Turisme	3.285,0	0,4	0,0	0,0	3.285,0	0,7
Doctorat en Canvi Climàtic	1.752,0	0,2	371,6	0,1	1.380,4	0,3
Pacte de Dedicació Dep. Geografia	7.847,4	1,0	4.716,4	1,5	3.131,0	0,7
Pla Estratègic	4.377,9	0,6	3.802,2	1,2	575,6	0,1
Programa d'Investigador Actiu 2012-2013	38.400,0	5,0	34.979,6	11,3	3.420,3	0,7
Equipament Docent	2.885,9	0,4	0,0	0,0	2.885,9	0,6
Laboratori de Cartografia i SIG	55.481,0	7,2	1.491,1	0,5	53.989,9	11,8
Despesa corrent Departament de Geografia	22.639,6	2,9	18.486,3	6,0	4.153,2	0,9
Total Departament de Geografia	768.780,8	100	309.976,7	100	458.803,7	100

Taula 4. Partides econòmiques (orgàniques) gestionades pel Departament de Geografia, romanents 2012 i ingressos i despesa 2013. Les unitats estan expressades en euros.

Programa d'Investigador Actiu (2012-2013)

Com ja hem avançat a l'inici d'aquesta memòria, els recursos del programa d'investigador actiu van augmentar un 6% a l'exercici 2012-2013. El cost real de l'any 2011-2012 va ser de 23.000 euros. A l'exercici que ara analitzem aquests recursos van pujar fins els 38.400 euros. Més de les $\frac{3}{4}$ parts d'aquests recursos econòmics es van destinar a finançar beques predoctorals i becaris associats a projectes. Una mica més del 6% es van destinar a la contractació de professorat associat i visitant. El percentatge restant, un altre 6%, va resultar de la despesa generada en beques per assistents docents (veure taula 5).

Conceptes de finançament	ROMANENT 2012 I INGRESSOS 2013	DESPESA 2013	%
Contractació professorat associat		1.150,48 €	3,29
Conferències professors visitants		1.150,00 €	3,29
Beques predoctorals		26.802,88 €	76,62
Beques assistents docents		2.250,00 €	6,43
Beques projectes		3.626,28 €	10,37
Total	38.400,00	34.979,64 €	100,00

Taula 5. Conceptes de finançament del Programa d'Investigador Actiu 2012-2013. Les unitats s'expressen en euros.